

Kurzusleírás (tematika)

Kurzus neve: Historiográfia 1 / A designtörténet története				
A kurzus oktatója/i, elérhetősége(i): Szentpéteri Márton, egyetemi tanár szem@mome.hu				
Kód: M-DE-103	Tantervi hely: MA	Javasolt félév: 1.	Kredit: 5	Tanóraszám: 3
Kapcsolt kódok:-	Típus: előadás	Szab.vál-ként felvehető-e? Nem	Szab.vál. esetén sajátos előfeltételek:	
A kurzus kapcsolatai (előfeltételek, párhuzamosságok):				
A kurzus célja és alapelvei: A historiográfiai órák célja, hogy a kultúratudományok perspektívájában igen jelentős történeti diszciplínák művelésének történetét vázolja, különös tekintettel a designtörténetre, illetve annak kialakulására. A kurzus a történetírás történetére általánosságban tekint kezdetben, majd pedig különféle szaktörténet-írások történetére koncentrálni kiemelt szerepet szánva az eszme- és kultúrtörténetnek s a design eszme- és kultúrtörténetének, amelyek szigorúbb értelemben azonosak a designkultúra-tudománnyal. (Ez utóbbi tágabb értelemben ernyőfogalomként kapcsolja össze a designtanulmányok legkülönbözőbb köreit a társadalom- és humántudományok világával). A kurzus különös figyelemmel kíséri azt a folyamatot, amelyikben a designtörténet önállósult a művészettörténettől. A tantárgy két féléves (5+5 kredit), az első szemeszter általános térképét (ti. "big picture") nyújtja a kérdéskörnek, a második viszont ún. monografikus kurzus, azaz egy konkrétabb területtel [pl. a „design művészettörténetének” (art history of design) paradigmája Pevsnerrel napjainkig; vagy az autonóm designtörténetírás angolszász vitái a nyolcvanas években stb.] foglalkozik, annak alaposabb megismerése végett.				
Tanulási eredmények (fejlesztendő szakmai és általános kompetenciák):				
Tudás: 1) Behatóan ismeri a historiográfia alapfogalmait és koncepcióit, s ennek fényében több különféle történeti diszciplína egyedi szaktörténeteinek vizsgálatában is alkalmazni tudja azokat. 2) Átfogó ismeretei vannak az eszme- és kultúrtörténet, az építészet története, a művészettörténet és a designtörténet történetének fontos közös és egymástól elkülönülő történetéről. 3) Meggyőzően ismeri a különféle történeti diszciplínák történetírásainak egyedi szakspecifikumait, így sajátos forrástipológiájukat és forráskutatói módszereiket is például.				
Képesség: 1) Képes világosan különbséget tenni a különféle történetírói stílusok, attitűdök és hagyományok között. 2) Historiográfiai érvekre támaszkodva képes önálló szakmai álláspontot kialakítani a jelen szakmai kérdéseiben. 3) Historiográfiai ismereteinek fényében képes a tőle művelt szaktörténeti területek - az innovatív és kreatív hagyományörzés jegyében történő - fejlesztésére.				
Attitűd: Elkötelezett saját szakterülete történeti stúdiumainak elmélyült megismerése iránt.				
Autonómia és felelősségvállalás: Tisztában van a történeti kutatások területén konstrukció és rekonstrukció helyes arányaival és ezért kritikusan tudja szemlélni a (szakmai) közélet olyan vitáit, amelyek a nemzeti múlt kérdéseivel, jelesen a szimbolikus térfoglalással vagy a múlt bármilyen előjelű politikai kisajátításával kapcsolatosak.				

A kurzus keretében feldolgozandó témakörök, témák: 1-2. Historiográfiai alapismeretek 3-4. A design művészettörténete (art history of design) 5-6. Autonóm designtörténet (design history) 7-8. Designtanulmányok (design studies) 9-10. A design kulturális megközelítése (cultural approach to design), a design kultúrtörténete (cultural history of design) 11-12. Designkultúra-tudomány (design culture studies)
Tanulásszervezés/folyamatszervezés sajátosságai: Klasszikus szeminárium – felvezető vitaindítók, viták, szoros olvasás, prezentációk, OMHV-megbeszéléssel az év végén A tanulás környezete: tanterem (A konkrét helyszínt a központi elosztás után az oktatási titkárok vezetik be a neptunba) / a járványhelyzettől függően on-line, Google Meeten.
Értékelés: Az órai prezentációt közösen értékeljük a viták során. A szemináriumi dolgozatot / kutatási beszámolót a vizsgaidőszak közepéig, 2021. január 8-ig kell leadni / elküldeni e-mailen. Az értékelés alapvetően a <i>kiválóan megfelelt</i> (jeles, 5), <i>megfelelt</i> (közepes, 3) és <i>nem felelt meg</i> (elégtelen, 1) érdemjegy-rendszer szerint történik értelemszerűen – az első esetben innovatív teljesítményről van szó, amelyik túllép az óra kínálta kánon ismeretének bizonyításán, a második esetben az órán megismertek biztos tudásáról ad számot a jelölt, a harmadik esetben a jelölt munkája nem felel meg az egyetemi minimumnak.
Az érdemjegy kiszámítása: Az év végi érdemjegy a max. tízperces órai prezentáció (50%) és a – kb. 10 000 n hosszúságú – szemináriumi dolgozat, illetve kutatási beszámoló (50%) értékeléséből áll össze, alapvetően a <i>kiválóan megfelelt</i> (jeles, 5), <i>megfelelt</i> (közepes, 3) és <i>nem felelt meg</i> (elégtelen, 1) érdemjegy-rendszer szerint.
Kötelező irodalom: Breisach, Ernst. 2004. Historiográfia, ford. Baics Gergely. Budapest (Osiris Kiadó). Burke, Peter. 2008 [2004]. What is Cultural History? Cambridge (Polity Press). Burke, Peter. 2015. What is the History of Knowledge? Cambridge (Polity Press). Whatmore, Richard. 2015. What is Intellectual History? Cambridge (Polity Press). Ajánlott irodalom: Ernyey Gyula. 2000. Design. Tervezéselmélet és termékformálás 1750–2000. Budapest-Pécs: Dialóg Campus Kiadó. Fallan, Kjetil. 2010. Design History. Understanding Theory and Method. Oxford-New York: Berg. Julier, Guy. 2008. The Culture of Design. London: Sage Publications. (Újabb kiadások is jók!) Julier, Guy-Munch V., Anders-Nygaard Folkmann, Mads-Jensen, Hans-Christian és Peter Skou, Niels. (Szerk.) 2019. Design Culture: Objects and Approaches. London (Bloomsbury), 2019. Sparke, Penny, 2004. An Introduction to Design and Culture. 1900 to the Present. 2. jav. kiad., London–New York: Routledge. (Újabb kiadások is jók!) Szentpéteri Márton. 2010. Design és kultúra. Befogadó designkultúra. Budapest: Építészfórum. Az első két fejezet. A világhálón I. http://epiteszforum.hu/files/Design_es_kultura_Szentpeteri_2010.pdf Szentpéteri Márton. „Mítoszok a designkultúrában”, Replika, 2012/3, 159-197. Walker, John A. 1990 [1989]. Design History and the History of Design. London: Pluto Press. Whitehouse, Denise. 2009. „The State of Design History as a Discipline.” In: Hazel Clark-David Brody (Szerk.) Design Studies. A Reader. London: Berg, 54-63. A Disegno c. folyóirat 2014/1-es számából Guy Julier, Victor Margolin és Ben Highmore tanulmányai, I. a világhálón: http://disegno.mome.hu/?page_id=6

Egyéb információk: -

Máshol/korábban szerzett tudás elismerése/ validációs elv: -

Tanórán kívüli konzultációs időpontok és helyszín:

Fogadóóra a MOME UP 408-ban, pontos időpont megbeszélés szerint, TBD.